

Aan:
De heer R. Dercksen

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

DATUM 13-11-2018
NUMMER 81DEFC60
UW BRIEF VAN 27-9-2018
UW NUMMER 81DA7ED1
BIJLAGE -

DOMEIN FLO
REFERENTIE A.K. Evers
DOORKIESNUMMER +31 30 258 3092
E-MAILADRES energietransitie@provincie-utrecht.nl
ONDERWERP BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN
Schriftelijke vragen ex. Art 47 RvO aan het college van GS,
gesteld door de heer R. Dercksen van de PVV fractie
betreffende vervolgvragen Energieagenda, NOM-
woningen, Goyerbrug (26-09-2018)

Geachte heer Dercksen,

Toelichting:

Naar aanleiding van de antwoorden op energievragen heeft de PVV-fractie vervolgvragen gesteld.

Voorafgaand aan de beantwoording van de door u gestelde vragen in het kader van Art 47 RvO wijzen we u op het volgende. Schriftelijke vragen (art 47) kunnen worden ingediend door alle leden van Provinciale Staten wanneer zij opheldering over het gevoerde beleid willen hebben. Dat betekent dat vragen die betrekking hebben op het gevoerde beleid en bestuur van landen als China en India buiten de verantwoordelijkheid van GS vallen.

Een aantal vragen, te weten nummers 9, 10, 11, 12 en 17, hebben betrekking op het gevoerde beleid en bestuur van andere (landelijke) overheden. Het college van de provincie Utrecht heeft als taak op haar grondgebied te zorgen voor de inrichting van de ruimte, goede bereikbaarheid, het inrichten van natuurgebieden en het bereikbaar maken van cultureel erfgoed. Daarnaast zorgt het bestuur voor een veilige en schone leefomgeving.

Binnen het inrichten van de ruimte en het verzorgen van een schone en veilige leefomgeving valt ook de energietransitie die op alle schaalniveaus momenteel zichtbaar wordt (mondiaal, nationaal, regionaal en lokaal). Het college doet dat op het schaalniveau waarvoor zij verantwoordelijk is. Daarbij schaart het college zich achter de gemaakte afspraken op nationaal en mondiaal niveau en is dit in de provincie Utrecht vertaald in een Utrechtse Energieagenda, die met een meerderheid is vastgesteld.

1. Op weg naar klimaatneutraliteit in 2040 zou in de provincie 70% de verminderde uitstoot moeten komen uit energiebesparing. Kunt u aangeven wie dan waarop moet besparen, wat het kost en wie dat gaat betalen? Graag een gedetailleerde berekening om in 2040 uit te komen op 70% minder fossiel verbruik.

Antwoord:

De energiebesparing geldt voor de gehele samenleving. Het eerste streven is een lager energie verbruik. Door huizen goed te isoleren, is er een lagere warmtevraag en kunnen er efficiëntere technieken gebruikt worden waarmee een woning op een comfortabele temperatuur te houden is. Als elke Nederlander 70% bespaart op energie, betekent dat ook dat deze persoon 70% bespaart op de energiekosten. Echter is er dan wel een investering aan de voorkant nodig. Daarom wordt er nu landelijk gesproken over hoe deze voorfinanciering kan worden geregeld. Over de kosten en de wijze van financiering valt op dit moment niet veel meer te zeggen.

2. De energieagenda is nu 2 jaar oud. Is er intussen derhalve 6,4% aan energie bespaard? Graag een verifieerbare opgave.

Antwoord:

De data zijn te vinden op <https://klimaatmonitor.databank.nl/>
Hieruit blijkt dat binnen de provincie Utrecht het totaal verbruik elektra in 2017 met 0,7 % is gedaald ten opzichte van 2016. Het totaal verbruik gas is gedaald met 2,1 %.

3. U kon eerder niet aangeven wat de planschade zou zijn bij toekomstige windparken. Ten einde voorbereid te zijn zou het juist zijn om vooraf e.e.a. in kaart te brengen. Hoe groot bedraagt de woningwaardedaling in Houten i.v.m. de aanwezigheid van windmolens? Van betrokken begrepen wij dat er woningen zijn die 2 ton minder waard zijn en zelfs in waarde zijn gehalveerd. Hoe dat betaald moet worden uit de energieopbrengst van windmolens die niet of nauwelijks de variabele kosten dekken is ons een raadsel, wellicht kunt u ons met een berekening overtuigen.

Antwoord:

Uit onderzoeken van onder andere de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit van Amsterdam komt naar voren dat de waarde van een woning gemiddeld tussen de 1,4% en 2,3% daalt als deze in een straal van 2 km van een windmolen staat. (<http://www.nwea.nl/over-windenergie/factsheets-land/factsheet-windenergie-en-woningwaarde>)

De investering van windmolens betalen zich nu al binnen 7 jaar terug. Een windmolenpark kost tientallen miljoenen euro's. Bij de locatie van een windmolenpark wordt uiteraard rekening gehouden met de wens om zo weinig mogelijk overlast te veroorzaken. Indien er sprake zou zijn van planschade kan dat uit de energieopbrengsten gefinancierd worden.

4. U schrijft: "Mondiaal nemen wij afscheid van fossiele brandstoffen, zoals olie en kolen". Nu begrijpen wij dat u zichzelf heel belangrijk vindt, maar wie zijn wij precies? Er zijn wereldwijd 1.600 kolencentrales gepland en in aanbouw en het verbruik van olie gaat tot 2040 met 12% toenemen. Daarnaast stappen vele landen over op gas vanwege de grote beschikbaarheid, betaalbaarheid en omdat het een zeer schone brandstof is. Kortom: hoe kunt u zeggen dat wij mondiaal ergens afscheid van nemen als er geen enkele aanwijzing is dat dit zo is?

Antwoord:

"Wij" zijn de partijen die het verdrag van Parijs hebben ondertekend. Op nationaal niveau betekent "wij" de Nederlandse regering, als democratische vertegenwoordiger van de Nederlandse bevolking. En daarmee geldt "wij" ook voor u.

5. Aangezien u van een valse aanname uitgaat is de vergelijking met het ruimtebeslag en de non-productiviteit van zonneakkers wél relevant. Als de uitstoot wereldwijd gaat toenemen, waardoor er geen enkele impact is op het klimaat (als CO₂ al de grote drijver is hetgeen nog immer niet is aangetoond en de EROI van zonnepanelen daadwerkelijk hoger dan 1 is): vindt u dan nog steeds nuttig om ons landschap te vernietigen?

Antwoord:

GS hebben inderdaad een ander uitgangspunt. Alle alternatieven voor het uitfaseren van fossiele brandstoffen zullen we moeten onderzoeken. De inpassing in het landschap zal zo zorgvuldig mogelijk gebeuren.

6. Waar moeten die zonneakkers komen ter grootte van de gemeente Utrecht in onze provincie?

Antwoord:

Er is nog geen keuze gemaakt voor de plaatsing van zonnenvelden. De locaties moeten in overleg met initiatiefnemers, gemeenten en Rijk nog bepaald worden.

7. U deelt de conclusie niet dat immigranten een carbon foot print hebben die slechts een klein deel is van die van de Nederlander. Dat is echter geen conclusie, maar een feit. Hier de data van The World Bank <https://data.worldbank.org/indicator/en.atm.co2e.pc>

Een Syriër die naar Nederland verhuist, verhoogt daarmee zijn carbon foot print met 618%. Wilt u dit nu nog steeds ontkennen? Ziet u geen verband tussen verdere toename van de overbevolking van ons land en het verbruik van energie? Zo nee, verwacht u dan nog serieus genomen te worden?

Antwoord:

De energietransitie heeft betrekking op alle inwoners van Nederland. Migratie is een gegeven in ons land en is dus onderdeel van de opgave.

8. U schaaft zich achter het "klimaatverdrag van Parijs". Is dat een verdrag? Een verdrag dient in de VS door de senaat te worden geratificeerd. Dat was nooit gelukt, vandaar dat het bij een betekenisloze intentieverklaring is gebleven.

Wat zegt dat als u niet eens de status van die intentieverklaring zonder sancties niet kent?

Antwoord:

De Europese Unie nam zich, op initiatief van Frankrijk, in 2017 voor een bindende verwijzing naar het Akkoord van Parijs op te nemen in alle nieuw af te sluiten handelsverdragen. Het akkoord vereist lidstaten om nationale klimaatplannen (nationaal vastgestelde bijdragen, National Determined Contributions) op te stellen, die ambitieus moeten zijn en waarvan het ambitieniveau bij ieder nieuw plan moet toenemen. In de recente uitspraak in de door Urgenda op grond van ons nationaal vastgestelde bijdragen blijkt dat er geen sprake van vrijblijvendheid is.

9. China doet tot 2030 niets. Dat hebben ze beloofd in het akkoord van Parijs. Klopt het dat sowieso de emissies in China zouden pieken in 2030 zonder de (niet bestaande Chinese) maatregelen van "Parijs"?

Antwoord:

Uit de Low Carbon Economy Index (LCEI) van PricewaterhouseCoopers (PwC) blijkt dat China koploper is in het verlagen van de koolstofintensiteit van zijn economie met 5,2 procent in 2017. In tien jaar tijd is het land erin geslaagd om de economie de helft schoner te maken. China heeft in de laatste tien jaar de koolstofintensiteit van de economie met 41 procent doen dalen.

Een belangrijke noodzaak voor China om snel af te stappen van fossiele brandstoffen is ook de zéér slechte luchtkwaliteit in met name de grote steden.

10. Klopt het dat India helemaal niets heeft toegezegd anders dan dat ze efficiënter zullen worden, waarbij die toezegging minder ver gaat dan wat al gepland is? Heeft u wellicht enig idee waarom onze media daar helemaal geen aandacht aan besteden?

Antwoord:

India behoort tot de armere landen van deze wereld. India heeft nu alleen toegezegd wat zij op eigen (draag-) kracht kunnen bijdragen. Daarom hebben de rijkere landen van de aarde, waaronder Nederland, beloofd vanaf 2020 jaarlijks 91 miljard euro in het klimaatfonds van de Verenigde Naties te zullen storten, waaruit o.a. India de extra noodzakelijke maatregelen kan financieren. GS heeft geen inzicht in redactionele besluiten van Nederlandse Media.

11. Klopt het dat er geen enkel land van de EU op schema ligt met de doelstelling van "Parijs" en dat landen ook al hebben aangegeven dat helemaal niet te gaan halen? Kunnen wij ons derhalve wederom bestempelen als "gekke Henkie"?

Antwoord:

Nee, uit onderzoek van Eurostat blijkt dat inmiddels 11 landen hun doelstellingen van 2020 al gehaald hebben. Nederland ligt met het bereiken van onze eigen doelstellingen helemaal achter aan (alleen Malta en Luxemburg liggen achter ons). Dus wij kunnen ons hoogstens bestempelen tot traag.

12. U ziet de stijging van het verbruik van fossiele brandstoffen niet als een feit, maar afhankelijk van beleid. Gaat u over het beleid in VS, India en China? Draagt u wellicht kennis van plotseling op handen zijnd wijzigend beleid in die landen?

Antwoord:

GS gaan niet over nationaal beleid, zeker niet van andere landen. Op internationaal niveau wordt getracht het gebruik van fossiele brandstoffen in te perken door verdragen te sluiten, zoals het akkoord van Parijs. Doordat verschillende landen een bijdrage willen leveren aan het klimaatverdrag, kan dit een kentering veroorzaken in het gebruik van fossiele brandstoffen.

13. U wenst energietransitie voor bewoners comfortabel en acceptabel maken. Krijgen zij daarin dan een stem, in tegenstelling tot bij het energieakkoord en de klimaattafels, waar de inwoners die het moeten betalen niet welkom waren? Hoe gaat u hen die stem geven? Als het voor onze inwoners niet acceptabel is, gaat u er dan onmiddellijk mee ophouden? Zo nee, waarom niet? Wat bedoelt u dan met acceptabel maken? Hoe kunnen subsidiemolens in de je achtertuin comfortabel worden?

Antwoord:

Met de Energietransitie beogen wij dat alle inwoners, ongeacht hun inkomen en financiële situatie, mee kunnen komen. Daar waar mogelijk ondersteunen we de gemeenten in die opgave. Dit zal in veel gevallen maatwerk zijn.

14. U schrijft dat er een klimaatakkoord ligt. Waar ligt dat precies en door wie is dat dan ondertekend? Minister Wiebes zei op 25 september jl. nog dat er helemaal geen akkoord is. Of weet u wel wie het gaat betalen? Ligt er een akkoord met inwoners, die opdraaien voor de kosten?

Antwoord:

Het klimaatakkoord is in juni 2018 op hoofdlijnen gepresenteerd. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en het Centraal Planbureau (CPB) hebben eind september 2018 hun analyse van de plannen gepresenteerd. In essentie blijkt dat met de plannen uit het klimaatakkoord op hoofdlijnen naar verwachting de doelstelling 49% CO₂-reductie kan worden behaald, maar dat de keuzes voor (beleids)instrumenten bepalen wat de werkelijke

meerkosten zullen zijn evenals de gevolgen voor de lastenverdeling tussen en betaalbaarheid voor bedrijven en burgers en de effecten op milieu, ruimte en werk.

Op 5 oktober heeft het Kabinet haar reactie naar de Eerste en Tweede Kamer gestuurd. Met deze reactie geeft het Kabinet richting aan het debat met de Tweede Kamer en vervolgens aan het klimaatakkoord op hoofdlijnen. Dan is er ook meer helder over de kosten en waar die zullen neerslaan,

15. Heeft de gedeputeerde reeds met de VVD-lijsttrekker in Woerden gebeld? Klopt het dat dan nu voor de gedeputeerde een hoop onbekendheden zijn weggenomen en hij wijze lessen heeft getrokken? Zo ja welke?

Antwoord:

Zoals in de vorige beantwoording is aangegeven, heeft de gedeputeerde gebeld met de VVD-lijsttrekker. Dat heeft niet geleid tot andere inzichten.

16. Al talloze voorbeelden droegen wij aan en telkens reageert u met: dit is maar één voorbeeld, wij vertrouwen op vooruitgang. Wordt het niet eens tijd dat er eerst vooruitgang moet zijn alvorens u andermans geld uitgeeft? Zo nee, waarom niet? Ziet u intussen ook al grote gelijkenissen met de voormalig minister van buitenlandse zaken van Irak Mohammed Saeed al-Sahaf? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

We kunnen niet verwachten dat vooruitgang er ineens is. Technologische vooruitgang ontstaat door technologische ontwikkelingen, experimenteren en toepassen in pilots in de maatschappij. De pilots die werken, pas je dan op grotere schaal toe. Dus voor we weten wat werkt, moet je uitproberen of het werkt. In deze filosofie zijn ook de financieringsmaatregelen ontwikkeld die gekoppeld zijn aan de Energieagenda. We financieren en faciliteren projecten die haalbaar lijken en daarnaast schaalbaar kunnen zijn om de doelen in de Energieagenda te behalen. Vooruitgang komt er niet zonder dat er wordt geïnvesteerd, o.a. met provinciaal geld.

Een gelijkenis met Mohammed Saeed al-Sahaf zien wij niet.

17. Klopt het dat de bijna 1,4 miljard Chinezen in de komende 5 jaar 60% meer gas gaan verbruiken? Klopt het dat in ieder geval de Chinezen niet behoren tot de door u benoemde "wij" die mondiaal van fossiele brandstoffen afscheid nemen? Kunt u aangeven hoe zich dat verhoudt die 17 miljoen inwoners van Nederland?

Antwoord:

China is medeondertekenaar van Parijs en steunt daarmee de ambitie om afscheid te nemen van fossiele brandstoffen. Ook na de aankondiging van de VS om uit het klimaatverdrag van Parijs te stappen, staat China onverkort achter het klimaatakkoord van Parijs. De Chinese premier Li Keqiang spreekt van "een wereldwijde consensus" in de strijd tegen klimaatverandering. Namens de Chinese bevolking noemt hij het een "internationale verantwoordelijkheid" om de klimaatverandering tegen te gaan.

Zie ook het antwoord op vraag 9.

18. U had als doelstelling om in 2020 50.000 NOM-woningen te realiseren. Van de 440 genoemde gerealiseerde woningen blijkt dat een deel helemaal niet voldoet aan de definitie van NOM, maar u kunt niet eens aangeven hoeveel dat er dan weer zijn. Bent u bereid om in u communicatie aan te geven, dat u eigenlijk ook geen idee heeft hoeveel het er wel zijn, ten einde zowel de staten als de inwoners juist te informeren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Het aantal woningen is gekoppeld aan de definitie. Er zijn rond het energiepredikaat meerdere soorten duurzame bouw in omloop: NOM (Nul op de meter), BENG (Bijna Energie Neutraal) en EPC (EnergiePrestatieCoëfficiënt). Zo zijn er wijken gebouwd met een lage EPC en wijken met NOM waarbij het zuinige energiegebruik van de bewoners essentieel is. Bij BENG zit de besparing niet alleen in de woning zelf, maar is ook afhankelijk is van een gezamenlijke voorziening (b.v. een riothermie installatie).

De eisen om te voldoen aan BENG zijn nog niet definitief, maar voor woningen zijn de voorgenomen eisen: de thermische energiebehoefte (BENG 1) en het primair fossiel energieverbruik (BENG 2) mogen maximaal 25 kWh/m² zijn, en het aandeel hernieuwbare energie (BENG 3) moet minimaal 50% zijn. De definitieve eisen worden in het najaar van 2018 verwacht. Hoewel de methodiek verschilt van de EPG, kan globaal worden gesteld dat een woning die net voldoet aan deze eisen een EPC van rond 0,2 heeft. Een woonwijk met BENG-woningen is dus niet energieneutraal zonder aanvullende maatregelen. Zodra de definities eenduidig zijn gedefinieerd, zullen we de resultaten meenemen in de monitoring van de voortgang.

19. Is het niet onzinnig om doelstellingen te formuleren bij NOM-woningen als de enige rol die de provincie speelt een adviseurs- en aanjaagrol is?

Antwoord:

Nee. De opgave in de energietransitie is een samenwerkingsopgave. In de bebouwde omgeving werkt de provincie samen met stakeholders aan opschaling van energiebesparende en energie-opwekkende oplossingen in de bestaande bouw ten behoeve van de woningtypologieën eengezins-, hoogbouw-, laag-etage-bouw woningen. Door de diverse stakeholders die betrokken zijn bij de opgave om energie te besparen in de gebouwde omgeving samen te brengen, wordt kennis gedeeld bijvoorbeeld t.a.v. financieringsconstructies en technisch inhoudelijke expertise.

20. Waarom betreurt u weerstand tegen windmolens? Het staat wetenschappelijk vast dat windmolens slecht zijn voor de gezondheid voor omwonenden. U kunt het toch niet betreuren dat omwonenden belang hechten aan hun gezondheid? Bent u bereid een proef te doen waarbij uw woning 's-nachts met regelmaat wordt belast met het geluid van een windmolen zoals de mensen in Houten dat ervaren, zodat u zich een beeld kunt vormen van de overlast? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Windmolens vormen een belangrijke bron van duurzame energie. Het is bekend dat de nabijheid van windmolens effect heeft op de omgeving. Daarom zijn er regels opgesteld ten aanzien van geluid en slagschaduw. Dit is opgenomen in het besluit van 14 oktober 2010 tot wijziging van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer en het Besluit omgevingsrecht (wijziging milieuregels windturbines).

21. U acht zich verantwoordelijk voor de ruimtelijke inpasbaarheid van molens. Molens die hoger zijn dan de Dom passen per definitie niet in een landschap, maar indien u die verplichting voelt, waarom was u dan niet bereid om exploitanten zekerheden te laten stellen om er zeker van te zijn dat nadat de subsidie is opgedroogd de molen ook weer wordt verwijderd, zodat niet de belastingbetaler nog een keer de pineut is en het landschap weer kan worden hersteld?

Antwoord:

Zoals eerder aangegeven is het aan de gemeente om de omgevingsvergunning af te geven waarbij wij letten op de ruimtelijke inpasbaarheid.

Hoogachtend,
Gedeputeerde staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris,

